

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Nicodemi Frischlini Rebecca

Frischlin, Nicodemus

Altorfii, 1611

Actvs IV. scena IV.

[urn:nbn:de:bsz:31-138617](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138617)

ACTVS IV. SCENA IV.

Eleafarus, Bathuel, Labanus,
Mulier, Cario.

Trochaici, Tetrametri, Catalecti,

E Gosinè te laudo, Rebecca & fortunatam ju-
dico: (rent:

*Id cum studuisti, forma mores, ut consimiles fo-
Minimèque uia me Deus amet, miror, si te quis
experat. (ratio,*

*Nam mihi, quale ingenium haberes, fuit indicio
Et cum egomet tuam mecum in animo vitã con-
sidero,*

*Omniumq; vestrum, unã qui hinc asidetis hospites
Et vos istiusmodi, atq; hanc talem esse, haud mi-
rabile est.*

BA. Eleasare, ut hi sunt hominum mores, atque
isthac tempora,

*Expedi profectò nobis esse bonis: quanq; haud ita
Sumus, ut tu nos pradicas, dum nimium tribuis.*

EL. Bathuel,

*Ego non didici assentari, aut homines in os lau-
dare clam (re,*

*Deinde subsannare, mordere, et dentibus arrode-
Ut nunc moris est. BA, Novi tuum animam: ne-
que eò proloquor*

*Hac, ut tu forsan accipis. EL. Imò accipio in par-
tem optimam, E Et*

Et ut eloquor, ita & sentio. B.A. Rettè hæc ha-
bent, sed id mihi
Nondum animo excidit, modo quod dixeras. EL.
De heri mei

Filio? B.A. Imò. EL. Utinam is cum patre pra-
sens affores. B.A. Hoc idem

Sanè omnes velimus, sed frustra exoptantur talia
Quorù nemo compos reddier potest, sed hoc puto,
Te dixisse, Eleasare, Abrahamum herum tuum
Cognatum meum, quondam fuisse tentatù à Deo,
Ut suum quem habebat unicum, immolaret filium
Isacum, jubente sic Deo. EL. Dictù ac factù puta.
B.A. Proh Deum, quid audio? EL. Rem prodigiù
plenam. B.A. edepol. (sent)

EL. Nam quid egrius potuisset evenire hominì
Annum at at is egresso centesimum, si cõmemini,
Ac decimum quintum, quàm filio orbari unicò?
B.A. Est ita,

Ut dicis. EL. Quid tristius, quàm talem amitte-
re filium, (heri
In quo nominis decus atq; memoria ois, domusq;
Inclinata recumbebat? B.A. Profectò haud quic-
quam tristius

EL. Imò, in cuius posteritate gentes omnes omnì
Terrarum, beanda erant: à cuius semine totius
Mundi pendebat salus: quid obsecro, molestius,
Quàm tali puero orbarier? B.A. Nihil profectò
Eleasare. EL.

EL. Quid miserius, quam morte orbari violenta? quid magis

Durū aut atrox sit, quam fieri carnificē nati sui
Et patrias manus aspergi, occisi sanguine filii?

B.A. Exhorresco certē hac audiens. Sed utrū
ille? EL. Quid? B.A. Deo

Morem voluit gerere? EL. Imō: qui rem jam eō
perduxerat.

Vt manum exereret, stricto ense intrepidus, jugulum filii

Verberaturus, B.A. Eheu. EL. Quam gravi punitis tūm animum illius

Perculsus fuisse ariete? B.A. Na gravissimo?
nam ego

Nusquam, ut hoc facerem, potuissem animum patrum inducere.

EL. Credo, sed indubia in Deum, quid obsecro,
non audes fides?

Hac qui nititur, ei nihil est difficile, nihil arduū.

B.A. Intellego, sed nondum tamen audivi, quomodo nam Isacus

Sit preservatum, ne tam tristi occubuerit funere.

EL. Ego dicam, ausculta: Deus perspectā hac Abrahā fide

Et voluntate animi comprobata, arietē subdidit,
Quem pro filio sibi caderet, Sic prater omnium
Spem tristissimo metu in latum commutato exitum,

E a Quasi

Quasi ab orca patrem & natum in vitam clementer reddidit.

BA. Mira narras, sed comedamus interim paucillulum,

Netotum conuiuium istis colloquiis consumere Velle, cuiuspiam videamur, quanquam sermones tui Gratiore sibi sunt, quam optima, qua apponuntur queunt ferula. (serim

Sed tu, Laban, hospites cur negligis? quin tu istos hic benignè & lepidis victibus accipis? **LA.**

Id quidem

Volo, agè frontem exporrige & comede & bibe largius.

Nam verecundari neminem apud mensam decet.

CH. Est ita:

Et tu quod mones, gratum est quanquam opus haud fuerat: nam hercule,

Quantum ad ventris curam pertinet, nulli cedo locum,

Nisi me pugnis vicerit. **EL.** Vt semper tui es similis: neque (re sei

Quicquam ab ingenio: recedis? Bathuel, sic monent, dabis veniam. **BA.** Mitte hoc rogare, dum nihil ipse agat

Deterius, quin etiam tu comede. **EL.** Istud jam facio quidem.

BA. Comede hinc, si sapit? **EL.** Comedi ad placitum.

rum. *BA. sanè oportet hanc
Tenuitatem aq̄i & boni consulere.* *EL. Sũ tran-
quillo animo.* *(quia*

*Nam quid vus mihi sat est. BA. Oportet esse satis
Isthac cœna est popularis ; nihil apparatus, nihil
dapis.*

EL. At tibi tanto sum tui esse, mihi molestum est.
BA. Ah tacè. *(est.*

*In malâ uxore atq̄ inimico. si quod sumũ, sumi us
In bono hospite atq̄ amico quæstus est, q̄ sumitur,
MV. Proh Deum, jam tu malam rem nullam pö-
terras dicere,*

*Vxorẽ nisi nominares. BA. De malũ sermo mihi,
Tu si mala non es, nihil ad te pertinet oratio.
Si male conscia es, responde. MV. imò bonarum
de grege*

*Me esse profiteor. BA. Sis ergo tanti sper, dum ne-
mo negat,*

*MV. Imò sum & nemo negat. BA. Nisi mecum o-
mnes. MV. mitte jocos: volo* *(spise*

*Ego etiam scitari aliquid. vestra pace, ex hoc ho-
BA. Rectè. MVL. Quid agis Dana? rectè habet?*

*EL. Rectissime quia
Nec James, sita ve, nec morbus, nec mors metu-
enda ei.*

*MV. Ergo jam mortua est? EL. Sic est. MV. Quan-
do: EL. Ante annos propè quatuor*

*MY. Proh Deum: quid audio? BA. Nihil novi:
nam sic sunt omnia*

*Humana, modo nascimur, modo vivimus, iterum
dein morimur:*

*Sic ut est Deo visum, in cuius manu sunt haec omnia.
Quamquam Abrahami vicem doleo: quod ista
tam gravi*

*Es praecipitata senectate, uxorem suam desideras,
EL. Nec sane immerito, nam vix credo (quod ve-
stra dixerim pace)*

*Vllam ullo seculo reperit uxorem, qua viro
Plus in rebus omnibus obsequens fuerit, quam ista
haec fuit.*

*Vt nihil dicam, interim virtutes alias plurimas:
Nihil animi atque corporis dotes innumeras: qui-
bus ea*

*Prædita atque exculta fuit, BA. Sic est, sed quan-
do ita fors tulit.*

*Nobis æquo animo ferendum est, quicquid corri-
gere est nefas.*

*Sed dum scriamus hos sermones, tu nihil comedis
& bibis. (sane iube.*

*EL. Imò curavi me molliter. BA. Heus puer, men-
Tolli, & nova fercula inferri, EL. Profectò hand
opus est Bathuel.*

*BA. Quin tu istam orationem hinc veterem atque
antiquam amove.*

Nam

Nam proletario sermone nunc quidē hospes uterē.
Nam ii solent, quando accubuerē, ubi cœna ap-
posita est, dicere:

Quid opus fuit hoc, hospes, sumptu tanto, nostrā
gratiā?

Insanxisti hercle, nam hoc idem hominibus sat
erat decem

Quod eorum causa obsonatum est, culpant: & co-
medunt tamen.

EL. Quin tu age, ut lubet: neque enim decet, im-
periosum esse in domo

Alienā, B.A. Laudo hoc. EL. Sed est tamen, quod
exte etiam libet

Quarere, si licet. B.A. Imò licet. EL. vivunt ne
adhuc Thare & Nachor?

B.A. Ambo mortui sunt ante (si fallor) quin-
quennium

Sed Sem, Noe filius, atq. Arphaxad item Sale at-
que Heber

Vitam adhuc inter mortales exigunt? EL. Quid?
Sem ne adhuc

Vivit? B.A. Imò vivit. EL. Et Arphaxad vivit?
B.A. Planissimè.

EL. Proh Deum, quàm longævi homines? Credo
eos non posse mori.

B.A. Utinam non morerentur, nam hos doctores
solos his locis

Diluvii testes habemus & promissorum Dei.
EL. *At ubi degunt?* BA. *In patria Armenia, haud
procul his regionibus.*

EL. *Proh Deum: quantà letitià herum mecum af-
ficiam senem,*

Hac ubi ei renunciavero. BA. *Novus appositus
est cibus,*

Comedam nunc paululum. EL. *Profectò com-
di nunc satis.*

Nec quicquam aliud esurio, quàm lectum. BA. *Num
dormituris?*

EL. *Admodum, ut qui lassus de via.* BA. *Si sic lu-
bet tibi:*

Non tenebo te amplius. EL. *Quis ergo surgimus.*
BA. *Laban,*

*Abduc hospitem cubitum. Vos huc intrò mecum
ibitis.*

ACTVS IV. SCENA V.

Chamus, Gastrodes.

Trochaici, Octonarii, Catalecticici.

A Ge tu. GA. *Subsequor te.* CH. *At ocyus.*
GA. *Vt quco.* CH. *Proh DEVM tu homo
Ventricose, tuis spississimis gradibus ad insaniam
Merediges, alii ad cœnam vocati, cervos cursibus
Vincunt: tu podagrose vincis tarditate cochleam.*
CA. *Sat*